

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 204 (2206) ♦ Вівторок, 2 листопада 1999 року ♦ Ціна договірна

Час вибору

Колективний репортаж з коментарями і версіями провели спеціальні кореспонденти «ГУ»

2 листопада

✓ 1884 р. Народився О. Білецький, літературознавець, мистецтвознавець, академік АН УРСР.
✓ 1917 р. У Києві відкрився ІІІ Український військовий з'їзд.
✓ 1986 р. Завершено повну ізоляцію четвертого аварійного енергоблоку Чорнобильської АЕС.

Останні попередні дані

Іх розповсюдив Центризборком у понеділок, 1 листопада. Сьогодні вони вже застаріли, звичайно. Але, аналізуючи їх, можна простежити, як відбувалося підбиття підсумків виборів і яка вимальовувалася картина. Отже, з 93,3 відсотка оброблених бюлетенів голоси розподілилися так: Л. Кучма — 36,38, П. Симоненко — 22,31, О. Мороз — 11,26, Н. Різненко — 11,07, Є. Марчук — 8,06, Ю. Костенко — 2,2, Г. Удовенко — 1,22. Решта шість кандидатів не набрали навіть по одному відсотку голосів.

Територіальний пік

Піковими для територіальних виборчих комісій були години приблизно між 23-ю і 2-ю годинною ночі. Якщо о 22-й годині у Старокіпському територіальному виборчому окрузі № 223 стояла черга з приблизно двадцятьма ящиками виборчих документів, то вже близько 24-ї години у прищипенні і перед будинком утворився натовп. Але все ж таки учасників виборчого процесу пропустили організовано. Принай-

мий, не було загрози повідривати гудзики на пальті. Таку «процедуру» довелося витримати нашим кореспондентам, які приїхали у 20 хвилин на першу ніч в Києво-Святошинську територіальну виборчу комісію. На сходках до кабінету, де засідала сама комісія, збиралася юрба з ящиками, заблокувавши прохід.

(Закінчення на 2-й стор.)

Фото Юрія ВЕНГЕРСЬКОГО та Сергія КОВАЛЬЧУКА

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей»

8-2

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про правовий режим майна в Збройних Силах України»

10

○ У Києві завершила роботу 4-денна міжнародна журналістська конференція «Вибір України очима світу»

○ Для планового ремонту від'єднано від мережі 2-й енергоблок Південно-Української АЕС.

○ На траєкторії Львів-Київ (Крим) перекинувся пасажирський автобус. Загинуло двоє.

Врожай-99

По засіках пометемо

Цукристим та кукурудзяним цього року, схоже, пощастило: не доведеться зимувати під снігом. Ших культур залишилося незібраними кілька тисяч гектарів. З невідомого — пшавка врожайністю 158 центнерів коріння має пересніжний солодкий гектар (як у 1913-му), 20 центнерів на гектар беруть качанистої.

Загальний обсяг зрешових, заповняють у МінАПК, буде не менше торішнього. Якщо поместити по засіках і порухавати зібрано на городах, присадибних ділянках, фермерами, орендними підприємствами тощо, то Україна візьме 26 млн. тонн збіжжя.

У номер

Трагедія на Французькому бульварі

Шестеро одеситів загинули від опіків та задухи під час пожежі, спричиненої конфліктом між приватним підприємцем і податковою міліцією. Ще чотирьох госпіталізовано, багатьом вдалося врятуватися. Трагедія сталася минулої п'ятниці в адміністративному будинку Одеської міліції. А точніше — в офісі на третьому поверсі, де на правах орендаря розмістилася податкова міліція ДПА Приморського району міста.

Туди о пів на дванадцяті дня зайшов директор малого приватного підприємства «Юлек» С. К. Я і зажадав від ревізорів надати йому документи, заведені податківцями, про діяльність очо-

люваного ним підприємства, що загнали його, мовляв, у глухий кут. Молоді працівники податкової міліції спробували змусити підприємця змінити тон розмови й розібратися в усьому спокійно. Та С. К. був неслухняний: або документи, або (вийняв пляшку з рідиною) зараз трітяться неопоране — спало і себе, і вас. «Я не жартую», — вигукнув він в істерію. Й хлопцям бензином на себе та на двічці. Одразу спалахнув вогонь, що миттю перекинувся на облицюваний пластиком стіну й стелю. Припинення портувалося на величезне вогнище, швидко заповнилося димом... Велетсьє сідство...

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Спробував — і виграв

— Почкайте, дайте трохи відпочити, — сказав свинголовий чоловік, важко опустившись на стілець. — У могому віці важко підніматися на третій поверх, та ось «Голос України» примусив...
— Що, поштарі газету не носить?
— Та ні, це серйозніше. — Старий, ніби сердячись, зівч кошлаті брови і піся паузи сказав: — Я ... виграв ваш приз — іаручний годинник.
Ну й дів! Так неловко й ілякати кореспондента — мало що може трапитися.

Іван Захарович Жук із Дерожного Костопільського району, 75-річний постійний наш передплатник, довго і цікаво розповідав про своє життя. Багато чого довелося зазнати. Ніколи нічого не виграв, а тут — хоч і невеличка річ, а все-таки приємно...
— Добру справу робить ваша газета, — сказав Іван Захарович. — Тут і «Голос України» приємно одержувати, і легко витрити. Тим паче, що останнім часом значно зросла кількість прияз...

Рівненська область.

Вибори-99

✓ Полтава

Мороз — перший,

у Кучми — «бронза»

Лідер соціалістичної партії в області працює по всіх округах. Її 1 мільйон виборців, які взяли участь у голосуванні, йому вдалося перекласти на 12-й (26 відсотків), за П. Симоненка — 219 тисяч (22 відсотки), а «Бронза» у Л. Кучми — 197 тисяч (19 відсотків). Усе це оперативний діал, але коли працювати, що четвертий фінансує Н. Вігренко (14 відсотків), то загальною за ліній кандидатів на Полтавщині проголосували 62 відсотки виборців. Це може істотно вплинути на перебіг суперництва двох кандидатів.

Що вплинуло на одержі голосування? На деяких ділянках, зокрема 145-му територіальному виборчому округу, виявлено підробки хрестини й карікули на чистих бюлетенях у кандидатів проти прямих кандидатів. Як тільки можна було розгледіти проти свята, які воля з'явилися. Такі бюлетені були в селі Велика Булішня Дніпровського району. Діти не розуміли обставин: під час голосування голосів виявлено багато невірних бюлетенів, у деяких районах — понад 10 відсотків, що загальною мірою перебільшено і може салити про чийсь втручання в процес голосування.

✓ Суми

Чи то відбулося, чи то ні

За останній місяць Леонід Кучма уособлює суми своїми виступами діями. Проте лише вибори 60-ї і 59-ї ділянки (157-й територіальний округ), розташовані у сільському і міському районах, в'їзді до міста, понад 60 відсотків голосів. Останньою проголошеною за нього під ділянкою оком кандидатів армія і студенти. А на більшості ділянок шість територіальних округів Сумщини ділянки. Проте хоч і переміг, але так і не довів до трестів. Однак результати голосування можуть бути зведені найменш вісім бюлетенів порушень виборчого законодавства, виявлених у день виборів. Так, представники П. Симоненка виявили у тому ж 157-му окрузі близько 5 тисяч «заявок» бюлетенів. На 75-й виборчій ділянці шість округів вони зафіксували підписку голосів, а на 60-й — майже 50 виборчих «заявок», які в останню хвилину за неможливості переконали союзи з 18-ї, 12-ї, 84-ї, 10-ї та інших ділянок.

Про порушення закону — не порушення спостережувачів на виборчій ділянці, але це підрахунок голосів — повідомили також суські соціалісти.

✓ Рівне

А бюлетені — невідні

Нам кореспондент побував на виборчій ділянці № 5 Дубровницького виборчого округу № 155 у селі Антоновичі Володимирського району, тобто в глибокій рівнинській місцевості. Під час голосування приїхав на період з 9 до 12 години. Вперше як порушення проголосували Святослав Данилович і Наталя Мосієвська, які одразу після перемоги одержання прийшли на виборчу ділянку. Найбільш представницькою була св'ята прибиральниця місцеві лікарі Галина Паливська Іванчук, котра прийняла голосувати з чотирма дочками і чотирма зятими. 45 відсотків виборців у селі проголосували за Л. Кучму. До речі, неважаючи на акції, в Антоновичі цього дня випадав великий сніг.

На щорічних виборах на Рівненщині патронує багато бюлетенів на виборчій ділянці: по Рівненському округу — 4425, Дубровському — 6319, Гощанському — 6763, Сарненському — 6389, Дубровницькому — 6999.

✓ Крим

Голосували м'яво

Найбільше голосів жителів півострова віддали за П. Симоненка, Л. Кучму, Н. Вігренку і О. Мороза. Традиційно за правах активно голосували 200 тисяч кримських татар, які мають право голосу. На всіх 10 виборчих ділянках було помічено чимало порушень виборчого законодавства. У Керчі спостережувачі експлізії 12 сулей об'єднання «Підприємців» і однієї з місцевих організацій «Керчирібором», які перебувають на міжморській в Атлантиці, не змогли проголосувати, їм не доставили бюлетені.

фото Олександр КЛИМЕНКА

Парламент працював і працюватиме

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко проголошує на своїй виборчій ділянці, що 10-й округ, Журналіст, які отримали його після голосування. О. Ткаченко сказав, що не сумнівається у двох турів виборів. Голова парламенту наголосив, що Верховна Рада у період між турами працюватиме у нормальному, стабільному режимі. Аж до 14 днів виборів найвищий законодавчий орган діє у хорошому ритмі.

Олександр Ткаченко висловив жаль, що так і не вдалося вийти на саминого кандидата від лівих. Тому люди заступалися, як поводитися, коли у списку буде аж тріє лівих кандидатів — П. Симоненко, О. Мороз і Н. Вігренко. «Який у «канівської четвірки» буде одна кандидатура, ми мали б більше виграти в першому турі», — сказав Голова ВР. — Я знаю свою кандидатуру, щоб показати приклад іншим».

Голова парламенту звернув увагу на те, що із більш як 500 іноземних спостережувачів, які отримували виборчі протоколи, 100 прибули зі США. І його зауваження, що така могутня держава виявляє такий інтерес до України.

фото Юрій ВЕНГЕРЩА.

Час вибору

(Початок на 1-4 стор.)

Ми дещо прогнозували. Голова територіальної комісії Володимир Кобилюк, промовляючи під так званими «чотирма» прикладі, здавати документи з ділянці, де невелика кількість виборців. А ось тепер приїхали всі разом і утворилися величезні натовпи. Ми можемо виступити прийняти всі до 3-ї години. У таких випадках, а це було й на парламентських виборах, я кажу, що не треба стримувати революційний порив». На засіданні комісії були присутні спостережувачі від партій, вони ретельно записували виборчі протоколи з протоколів. Але чомусь тут перш комісія відкривала ящики з документами, вивчала з них пакети, а потім складали знову... У воєнну окупі лідирував Л. Кучма з великим відставом.

Мічені й лічені?

Наскільки й які порушення можуть істотно вплинути на результати виборів? Це риторичне запитання. Мабуть, ніби на них не може вплинути. І все ж до виборців, зокрема Євгена Марчука, надходили повідомлення про порушення виборчого закону. Наприклад,

Волевиявлення

Першого листопада, о восьмій ранку, на прес-конференції після безсонної ночі голова ЦВК Михайло Рабець, звертаючись, отримавши, до іноземних спостережувачів, не без задоволення сказав:

«Тепер і законором може нас почитати. Ми почали голосування вранці 24 години тому і нас можемо результати та оголошення переможців».

Це було вісім. А спочатку голова ЦВК на першій зустрічі з журналістами 31 жовтня повідомив, що всі понад 33 тисячі виборчих ділянок рівно о восьмій ранку відчинили свої двері, а всі 225 окружних виборчих комісій приступили до роботи у дестимульному режимі.

Комп'ютерна система «Вибори», створена під керівництвом відомих фахівців вітчизняної комп'ютерної технології Галини Мандрусової і Юрія Коржа, почала відраховувати години, хвилини, секунди.

(Закінчення на 3-й стор.)

Змагання не наввипередки, а на чесність

У сесійній залі парламенту вперше діє центр громадського контролю за підрахунком голосів на президентських виборах, організований з ініціативи громадської організації «Спільно», цілістю парламентської комісії із забезпечення виборчих прав громадян під час президентських виборів. Як не раз наголошував голова комісії, народний депутат Олександр Слякшиский, істор не мав на меті змагатися з Центризбиркомом у широкій сфері прийняття і обробки інформації чи перебувати на себе його повноваження. Аж до закону про вибори Президентів ділянки ЦВК має право оприлюднювати офіційні підсумкові дані.

У спілку парламенту підписувалися депутати-кандидати у Президенти, офіційні та іноземні спостережувачі, представники громадських організацій, журналісти.

Перше оголошення інформації, яка надходила до центру комп'ютерним зв'язком через представників ЦВК, відбулося опівночі. Але в парламенті володіння даними лише з п'яти виборчих ділянок, значно більшою від Центризбиркому.

Ще до офіційного відкриття процесу його спостережувачі зазначили, що третій ліній кандидатів, що має тривожну інформацію. На деяких ділянках було виявлено дві бю-

фото Олександр КЛИМЕНКА

летені, в яких піся відкриті пакети за доськами хвилини на світлі, провалялася позначка напроти прізвища одного з кандидатів у Президенти. За стоваром О. Слякшиский, такі факти було помічено у Вінницькій, Житомирській, Закарпатській і Полтавській областях, складено протокол, у якому фігурувала виявлені бюлетені-невидимки.

За годину об'ява інформація затримувалася. Журналісти поклали чутки, що парламент відмовлявся чинити чи то від Інтернету, чи то від телефонної лінії. Однак стомлені чеканням громада заперечувала, і ніяких шляхів для вотоку даних.

О першій годині ночі надійшла інформація ще з чотирьох областей. Скорі лідирував Леонід Кучма.

До парламентської зали навідувалися кандидати у Президенти. Є. Марчук, О. Ржавський, В. Корж, Ю. Кармаліт, М. Габар та вибули з балотування О. Ткаченко та В. Олійник. Євген Марчук і Олександр Ткаченко заперечили версію, що в разі виходу на друге місце Петра Симоненка, а за системним розрахунком, то третій ліній кандидатів, що має тривожну інформацію, на Раді ще може виступити до другого туру поло-

лі президентських вето на зміни до закону про вибори Президента, які передбачають визнання виборів невірними. Все, мова, залежить від кандидатів-парламентарів та їхньої оцінки чесності виборів.

Останні оприлюднені зранку дані мали інформацію лише з 4% виборчих ділянок з 12 областей, Криму і Києва, тоді як ЦВК на цей час має володу даними з 30% ділянок. Олександр Слякшиский наголосив, що громадський центр не ставив за завдання повністю оперативно висвітлювати всі дані. Інформація складно надходить і до парламенту, і до виборчих штабів кандидатів. Головна мета — зібрати всі протоколи, а основна проблема — до якої міри реалізації даних в них дані. Режим опрацювання інформації триватиме ще кілька днів.

фото СЕРГІЙ КОВАЛЬЧУК.

Хроніка. Факти. Події

✓ **Рига**

У Латвії... У Латвії виступив Президент України підбулюючи в посьобстві нашої держави. Всього у цій країні зареєстровано 758 нелегальних громадян. З них на виборчу дільницю в Ризі прийшли тільки 312 осіб. Очевидно, рента не завадила можливості приїхати до столиці Латвії навіть задля того, щоб скористатися своїм конституційним правом. Як повідомляють у посольстві, в'їздрка лідерів у виборчих перегонах така: Кучма — 107 голосів, Вітернюк — 61, Симоненко — 43, Марчук 29, Мороз — 28.

✓ **Кишинів**

...та в Молдові проголосували за Кучму

У Молдові мешкає шістьсот тисяч українців. Це найбільша діаспора в країні. Два тисячі дев'яносто тисяч — у Придністров'ї. Оскільки виборча дільниця (сільра) розташовувалася в Кишиневі у приміщенні українського консульства, місцеві адміністративні дієбюрократичні населення несли організувати автобуси, свій транспорт надало посольство України. Однак на вибори приїшло приблизно 32 відсотка виборців. Переважна більшість з них голосувала за чинного Президента Іоанніса Кучму (з 921 учасника голосування — 579 осіб). Рента «за» поділили кандидати Симоненко та Вітернюк. У посольстві України загнали високу явку виборців повністю трудоздатними дістатися до молдавської столиці мешканці віддалених сіл. Найактивнішими виявилися міста Тирасполь, Бекері, Рибніца.

✓ **Вашингтон**

Чергова авіакатастрофа

Літак спетської авіакомпанії, на борту якого перебувало понад півсотні пасажирів і членів екіпажу, падає у море біля східного узбережжя Сполучених Штатів. Поблизу узбережжя Массачусеттс вже знайшли два кількя загреблі, а також уламки літака, зокрема крила і ретягувальні плоти.

✓ **Берлін**

"Вісміка"

незабаром стане "дев'яткою"

Канцлер Німеччини Герхард Шредер висловлює за приєднання Китаю в майбутньому до групи країн "восьми великих". За словами канцлера, Китай — не менш важлива країна, ніж Росія, котра вже є членом "восьми великих".

✓ **Єреван**

Вірменія отримала Католикоса

Главою Вірменської Апостольської церкви став архієпископ Гаретін Нерсисян. Як відомо, напередодні виборів на користь цієї кандидатури висловлювали керівництво країни, що стало причиною гучного скандалу: політики не мають втручатися в справи церкви. Новому вірменському патріарху 48 років. Теологічну освіту отримав у Ватіці та Бонні, навчався в аспірантурі духовної Академії Російської Православної церкви у Загорську. Не виключено, що обрання нового Католикоса не-тактично пригнічило до розколу в церкві, чому інші всі церковні ієрархи стверджують протилежне.

✓ **Делі**

Водний апокаліпсис

Головний міністр індійського штату Орісса Пріядхар Гаманг стверджує, що пісар руйнівного циклоу, який пройшов над штатом, довкола сама вода — і жодних буликів чи дерес. Цей сета порушив піл вату, і лише білий населені пункти можна побачити з повітря. За оцінками, тисячі людей стали жертвами стихійного лиха і понам мільйон залишилися без даху над головою. На фото АП: Єдиним засобом пересування індійців штату Орісса залишилися човни. Ось і маленький індієць намагається дістатися своєї напівзагнаної домівки за допомогою надувної камери.

Хакер — загроза ЦВК

У Посольстві України в Грузії на 10-ту годовицю проголошення всі його працівники. Усього у виборчих списках було 74 працівники. У виборстві узяв участь 37 громадян України. Тобто 68,9 відсотка. Але бажачимх голосувати вилучили більше. Мешканці Батумі, Кутаїсі, інших міст безуспішно намагалися проголосувати по території. Втім, багато кому з бажачимх оплатили до поїзду до Тбілісі саме посольство.

До речі, голосувати дружно з українцями в Грузії не вдалося. Генерального штабу СЗ Грузії генерала Прихатішвілі Тетяна. Два свій голос і найстаріший із громадян України, які мешкають у Грузії. Щого року виборів вивисився 91 рік. Підписуки такі: Кучма набрав 34 голоси, Мороз — 6, Марчук — 4, Симоненко — 2, Вітернюк — 2, Удовенко — 1, Онісенко — 1, Кармазін — 1. Решта не набрали жодного голосу.

Того ж дня в Грузії проходили парламентські вибори. Їм надають особливого значення: фактично зіткнулися дві політичні сили з різним політичним дорученням. Фактично викали правлячу партію «Союз громадян Грузії», що нею керує президент Едуард Шеварднадзе, і так звані бігеттський альянс — проросійський спрямованість. На чолі альянсу — голова ВР Ахалдас Аслан Абашадзе. «Батумішани» перемогли не вдалося. Згідно з попередніми даними, за партійними списками «Союз громадян Грузії» набрав 47 відсотка голосів виборців. Блок «Відновлення Грузії» — 24,79, решта суб'єктів виборів до 7-відсоткового бар'єру так і не дісталися. Тільки чотири партії мали реаль-

ний шанс за умови утворення голосів подолати бар'єр. Можливо, партія «Промисловість ариятс Грузію», в яку об'єдналися місцеві бізнесмени. Є шанси у лідера грузинських лейбористів — місцевого жироновського. Шатві Нателашвілі. Його партія набрала 6,57. Гірше справи у ініціаторів зближення бар'єру з 3 до 7 відсотків — Національно-демократичного альянсу. За них проголосувало 4,79 відсотка виборців. На 68 сотих лідера від НДА Народна партія Грузії.

Підбито підсумки виборів за одномандатними округами. Проправда, не за всіма. Високо, що представники «Союзу громадян Грузії» перемогли у 36 з 86 округів. Члени «батумішанського альянсу» — 6. Незадляки кандидати — 3.

Звісно, без скандальних виборів не обійшлись, хоча

Немає талона немає бюлетеня

Минулої неділі громадяни України, що мешкають у Москві, зробили свій вибір. Це не було 8-години ранку, як біля виборчої дільниці, організованої при посольстві України, з'явилися перші виборці. Їх 2 тисячі 601 особа, котрим було надано до списку для голосування бюлетені загальної кількості 586 осіб. Їх голоси розділилися таким чином: Базилко — 6, Вітернюк — 37, Габер — 1, Кармазін — 4, Кононов — 4, Костенко — 16, Кучма — 291, Марчук — 68, Мороз — 69, Онісенко — 1, Ржавський — 2, Симоненко — 41, Удовенко — 18.

Ці 20 осіб не знайшли в списку жодного достойного претендента на пост Президента України. Решту бюлетенів визнано недійсними. Декому, хто бажав проголосувати, вилучили в цьому праві, оскільки вони не мали ні відпінного талона, ні консульської чи московської реєстрації. В інтерв'ю кореспондентові «Гу» голова виборчого при посольстві України Петро Апарченко назвав це «несконструктивно українського законодавства». За його словами, ніби на території Москви мешкають 7 тисяч 320 громадян України і лише 2 тисячі 307 громадян перебувають на консульському обліку.

Відсутність спостережачих на виборах у Москві пов'язана, на думку Петра Апарченко, «збиття, із проблемами їх фінансування». Незважаючи на те, що на вибори приїхали в основному люди середнього і помітного віку, «визнали за необхідне проголосувати» й багато представників української молоді — студенти московських вузів.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Ніч, коли господарює нечиста сила

Тоді, коли в Україні підраховували результати першого туру президентських виборів, в усьому світі господарювали... відьми. Був славновісний «Хеллоуїн»: за стародавніми повір'ями, саме вночі з 31 жовтня на 1 листопада нечиста сила вилізати зі своїх нр і влаштовувати гучний шабаш. Тому тепер ця подія має вигляд веселощів, супроводжуваних передвяданнями у найрізноманітніший погань. Про можливий вплив «Хеллоуїна» на підрахунок голосів не відомо. Проте древні були переконані: ще жодного нічного путнього народилися не може...

Вшановують пам'ять Іцхака Рабіна

Установі Корейі 1—2 листопада відбудеться зустріч, присвячена четвертій річниці з дня загибелі колишнього міністра Ізраїлю Іцхака Рабіна.

Зустріч в Осло нагадує по ту роль, яку відіграв Норвегія у підготовці угоди 1993 року між Ізраїлем та Організацією визволення Палестини. Ця угода відкриває шлях до миру на Близькому Сході. Документ було підписано у Вашингтоні, але до цього протягом багатьох місяців в Осло в обстановці найсильнішої секретності відбувалися консультації представників обох сторін.

Через рік Іцхак Рабін разом з Ясіром Арафатом і Шимонем Пересом отримав Нобелівський премії миру 1994 року.

Цимі діями вшанувати пам'ять Рабіна до Осло з'їхалися президент

США Білл Клінтон, прем'єр-міністр Росії Володимир Путін, глава уряду Ізраїлю Ехуа Барак, лідер палестинців Ясир Арафат, президент Фінляндії, яка голосує в СС, Марті Ахтисарі, керівники Єгипту, Марокко і Тунісу.

Кішаво, що в Норвегії (вона — активний член НАТО) досі жодного разу не приїжджав до цієї країни президент США Білл Клінтон став першим.

1986 року Теодором Рузвельтом було проголошено Нобелівську премію миру за посередництва в урегулюванні воєнного конфлікту між Росією та Японією. Проте більш як через три роки він приїхав до Осло отримувати її, і, за словами Норвезького Нобелівського комітету Гейр Лундстад. А 1919 року премією відзначено діяльність другого прези-

дента США — Вудро Вільсона — за створення Ліги Націй, але й він тримав премію по закінченні свого президентського терміну.

Гейр Лундстад розповів і про те, що на початку століття до Норвегії завітав молодий Фрайклін Рузвельт, майбутній президент США. Він білі у горі під Тромсє, де зиркався й упав. «Який він робився, подумайте, що це могло б означати для світової історії!» — вигукнув Гейр.

Білл Клінтон також бував у Норвегії у свої мотокі роки, жив у студентських гуртожитках. Тепер, коли він знову повернувся сюди, для нього вже організували найшкільніший готель «Ісхав». Глава Білого дому та його команда зайняли всі 674 номери готелю.

Матвій ЗВБОВ.

Гельсінкі.

Марат ЗВБОВ.

За повідомленнями кореспондентів «Гу» та зарубіжних інформагентств.

Щоб проголосувати, потрібні гроші

Волевиаявлення

Фото
Юрія ВЕНГЕРЦЯ,
Олександра КЛИМЕНКА,
Сергія КОВАЛЬЧУКА

(Початок на 2-й стор.)

Комп'ютерна система «Вибори», створена під керівництвом відомих фахівців вітчизняної комп'ютерної технології Галини Мандрусової і Юрія Коржа, почала вираховувати години, хвилини, секунди.

На 12.00 на всіх виборчих ділянках бюлетені одержано і прогословувало понад 10 мільйонів громадян, або 33 відсотки виборців. У порівнянні з минулими парламентськими виборами, наприклад, активність виборців була на 10 відсотків вища. Майже половина сучасних, подгавків, черпачків, вишнучих прогословувала до дванадцятої, відставали отесити, княгині, закарпатці, сенаторської. Але вже на 16.00 в Україні зробили свій вибір понад 56,5 відсотка громадян, що має право голосу. А остаточно результати участі населення України у виборах Президента такі: одержало бюлетені понад 35 мільйонів 974 тисяч виборців, або 69,82 відсотка. Приблизно така кількість і прогнозувалася фахівцями та організаторами виборчого процесу.

Під час голосування, повідомив Михайло Рабень, до ЦВК надійшло 37 скарг з 19 регіонів країни про випадки забороненої агітації, відсутність телефонного зв'язу, переплони у роботі спостерігачів тощо. Члени ЦВК негайно їх перевірили і вказали заходів.

Після 20.00 всі з істеричним почали чекати перших результатів голосування.

Черга... за бюлетенями

Ще за 10–15 хвилин до початку голосування на виборчій дільниці № 47 територіального виборчого округу № 217, що на алювію березі Дніпра, зброявся лобярний гурт людей. Здебільшого пенсіонери. Отже, щоб отримати бюлетень, довелося 10 хвилин постояти в чері. Далі черг уже не було, але виборча активність жителів цього мікрорайону виявлялася доволі високою. Із 2253 потенційних виборців на дільниці з'явилися 1571 громадянин. Утім, на кілька чоловіків менше, бо сім хворих людей згідно з поданнями завісних експертів сій громадський обов'язок улома.

Найбільше голосів — 564 — піднято за нинішнього Прем'єра України Л. Кучму. На другому місці — О. Мороз із 301 голосом, на третьому С. Марчук — 247 голосів. У П. Симоненка — 162 голоси, а в Наталії Вітренко — 113. Білосніжні квіти на шій дільниці не підтримали жодного з кандидатів. Організатори, відкрито відбуваючи підрахунок голосів, за яким спостерігали і представники засобів масової інформації — і то насамперед завдяки тогочасній і вочасній приналежності дільниці голосів дільничої виборчої комісії Тетяни Коваленко. Кінець спостережень має змогу на власні очі побачити бюлетень, заповнений з певними відхиленнями від рекомендованого стандарту. А як свідні моменти (хоча вони виникли і різко) комісії «знімала» простим голосуванням.

Аутсайдером — по однінці, а переможцем — півтисячі

Саме так розподілялися голоси виборців на виборчій дільниці № 84 219-го виборчого округу в Харківському районі Києва, Програми Олександра Базиліока та Миколи Габера знайшли підтримку лише у двох мешканців району. Переможцем — Ієнці Кучма — отримав підтримку 500 виборців. На другому місці з 224 голосами Євген Марчук.

Вибори відбулися без істотних порушень чинного законодавства, тому чимало засади голови виборчої комісії Либоні Шиндєра.

Слина шквала воля напруженого дня — погоспання (звичайно) близько 1800 бюлетенів, які були внаслідок завісних на дільничою полад ворму.

Знаменитості

У спотвореному мікрорайоні Кадецький Гай, який належить до розряду елітних, на виборчій дільниці прихилили голосувати і знаменитості. Близько 10-ї ранку обирали майбутнє — Президент України — мільйонів димамов — Олександр Головок з дружиною, слідом Олександр Шпоковський. За ними народили артисти України Богдан Бенюк та Анастасія Вітнюков. Згодом підійшли прокурор, заступник, адміністрація Залізничного району і звично, радості співвітчизники. Ческий й на кандидата в Президенти України Олександра Яваського, який проживав в мікрорайоні. Одяк їм на виборчій дільниці №215/41 не з'явився.

✓ Київська область

Порушень не було

Обирати своє майбутнє народ із самого ранку не поспішав. На відкриття потрапили найсвідоміші, які за звичкою прийшли до дільниці ще о 8-й годині. Репорта розгукнула задоволення. Спочатку власні клопоти по господарству, обов'язковий вихід на місцевий базар, але востаннє відчуття настрою. Потім урочистий спілкань і сімейній культури, щоб віддати свій голос. Тому найбільша активність спостерігалася з 14-ї години. На 17-ю годину своїм програмі скористалося близько 72 відсотків виборців.

За виборчим процесом уважно стежили представники прес-служби Президента, Комуністичної партії, Соціалістичної партії Руху. Особливих інцидентів чи порушень на виборчій дільниці № 150 у Тарані Київської області не спостерігалося.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Цей Закон регулює відносини, пов'язані з вивезенням, ввезенням і поверненням культурних цінностей, і спрямований на охорону національної культури, спадщини та розвиток міжнародного співробітництва України у сфері культури.

Дія цього Закону не поширюється на культурні цінності, вироблені, придбані культурно-господаричним сектором та масовою виробництвом.

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

культурні цінності — об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, надтривалому та охороні відповідно до законодавства України, а саме:

організовані художні твори живопису, графіки та скульптури, художні композиції та монументи з будь-яких матеріалів, твори декоративно-прикладного і традиційного народного мистецтва;

предмети, пов'язані з історичними поняттями, розвитком суспільства та держави, історією науки і культури, а також такі, що стосуються життя та діяльності видатних діячів держави, політичних діячів, громадських і релігійних організацій, науки, культури та мистецтва;

предмети музичного значення, знайдені під час археологічних розкопок;

складові частини та фрагменти архітектурних, історичних, художніх пам'яток і пам'яток монументального мистецтва, рукописні книги та інші видання, що становлять історичну, художню, наукову та літературну цінність, окремі чи в колекції;

манускрипти та інкунабули, стародрук, архівні документи, включаючи кіно-, фото- і фоноакустичні, окремі чи в колекції;

інструменти та рідкісні музичні інструменти;

різноманітні види вироб, що має художнє, історичне, етнографічне та наукове значення;

різнісні монети, орнаменти, медальї, печатки та інші предмети колекційного характеру;

колекційні колекції, що становлять наукову, культурно-освітню, навчально-виховну або естетичну цінність;

різнісні колекції та зразки флори і фауни, мінералогі, анатомії та палеонтології;

розділи цінності — культурні цінності, що мають характер особистих або родинних предметів;

орієнтири культурних цінностей — орієнтири або підвалини за певними об'єктами різноманітні предмети, які, незалежно від культурної цінності кожного з них, зібрані разом становлять художню, історичну, етнографічну чи наукову цінність;

вивезення культурних цінностей — вивезення цінностей юридичними чи фізичними особами з будь-якою метою через митний кордон України культурних цінностей з території України з метою вивезення їх зворотного ввезення в Україну;

ввезення культурних цінностей — фактичне переміщення юридичними чи фізичними особами з будь-якою метою через митний кордон України культурних цінностей з території іноземної держави в Україну з метою вивезення їх зворотного ввезення в Україну;

тимчасове вивезення культурних цінностей — обумовлене угодою переміщення юридичними чи фізичними особами з будь-якою метою через митний кордон України культурних цінностей з території іноземної держави в Україну з метою вивезення їх зворотного ввезення в Україну в обумовлений угодою термін;

тимчасове вивезення культурних цінностей — обумовлене угодою переміщення юридичними чи фізичними особами з будь-якою метою через митний кордон України культурних цінностей з території іноземної держави в Україну з метою вивезення їх зворотного ввезення в Україну в обумовлений угодою термін;

транзит культурних цінностей через територію України — переміщення

будь-яких законними способами з будь-якою метою культурних цінностей з території однієї іноземної держави на територію іншої іноземної держави через територію України без використання культурних цінностей на території України;

незаконно вивезені культурні цінності — культурні цінності, вивезені з території України з порушенням законодавства України та міжнародно-правових норм, не повернуті після закінчення обумовленого угодою терміну тимчасового вивезення або вивезені будь-яким розбіжністю з умовами, які регулюють таке тимчасове вивезення;

незаконно ввезені культурні цінності — культурні цінності, ввезені на територію України з порушенням законодавства України та міжнародно-правових норм, які регулюють порядок ввезення культурних цінностей;

повернення культурних цінностей — сукупність дій, пов'язаних із ввезенням на територію України культурних цінностей, вивезених з території України на територію інших держав культурних цінностей, що становлять дозволів і ліцензій України, інших держав, крім новонаведених, оформлення, рішення судів України або іноземних держав.

Стаття 2. Законодавство України про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей

Законодавство України про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей складається з Конституції України, Основ законодавства України про культуру, цього Закону, міжнародних договорів України та інших нормативно-правових актів.

Якщо міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого надала Верховною Радою України, передбачено правління чи інші містяться у законодавстві України про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей, то застосовуються правила міжнародного права.

Установлений цим Законом порядок вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей застосовується до всіх культурних цінностей, незалежно від форми власності та є обов'язковим до виконання для всіх фізичних та юридичних осіб, які перебувають чи будуть своєю діяльністю на території України.

Стаття 3. Культурні цінності України

Відповідно до законодавства України культурні цінностями України є культурні цінності, створені на території України громадянами України.

культурні цінності, створені на території України іноземцями чи особами без громадянства, які постійно проживають або проживали на території України;

культурні цінності, виявлені на території України;

ввезені на територію України культурні цінності, придбані археологічними, археографічними, етнографічними, науково-природничими та іншими експедиціями із згодою відповідних органів країни походження цих цінностей;

вивезені на територію України культурні цінності, придбані в результаті добровільного обміну;

вивезені на територію України культурні цінності, отримані в дарунок або за іншими формами передачі від інших органів країни походження цих цінностей;

незаконно вивезені культурні цінності, виявлені, що перебувають за межами її території;

культурні цінності, евакуйовані з території України під час війни та збройних конфліктів і не повернуті назад;

культурні цінності, тимчасово вивезені з території України і не повернуті в Україну;

культурні цінності, переміщені на територію України внаслідок другої світової війни як часткова компенсація за збитки, завдані внаслідок війни;

Стаття 4. Культурні цінності, що підлягають поверненню в Україну

Повернення в Україну підлягають культурні цінності, незаконно вивезені з території України;

культурні цінності, евакуйовані з території України під час війни та збройних конфліктів і не повернуті назад;

культурні цінності, тимчасово вивезені з території України і не повернуті в Україну;

культурні цінності, що перебувають за межами України на законних

підставах, можуть бути повернуті шляхом укладення договору купівлі-продажу з власником культурних цінностей, обміну їх на взаємозамінні засади або отримання в дарунок.

Стаття 5. Переміщення культурних цінностей з території України

Культурні цінності, що на законних підставах перебувають у власності фізичних чи юридичних осіб України, але походження яких пов'язане з історією та культурною іншою державою, можуть бути повернуті до них державою шляхом укладення договору купівлі-продажу з власником культурних цінностей, обміну на взаємозамінні засади або отримання в дарунок.

Стаття 6. Переміщення культурних цінностей за межі держави, переселення та вивезення за її межі зоологічних колекцій

Вивезення в Україну, переселення та вивезення за її межі зоологічних колекцій здійснюються за правилами, що встановлюються Міністерством охорони навколишнього природного середовища та лісової галузі України.

Стаття 7. Заохочення осіб, які сприяють поверненню культурних цінностей в Україну

Громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які сприяють поверненню культурних цінностей в Україну, можуть бути нагороджені відповідно до законодавства України.

За згодою особи, яка подарувала Україну культурні цінності, при її ввезенні укладення записується ім'я дарувальника.

Розділ II. УПРАВЛІННЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИВЕЗЕННЯМ, ВВЕЗЕННЯМ І ПОВЕРНЕННЯМ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

Стаття 8. Державний орган контролю за вивезенням, ввезенням і поверненням культурних цінностей

Спеціалізований уповноважений державним органом контролю за вивезенням, ввезенням і поверненням культурних цінностей з Державна служба контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України (Держслужба культури і мистецтва України (далі — Держслужба культури).

Держслужба культури контролю виконує поставлені на неї завдання у взаємодії з Головною адміністрацією управління України. Національному комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей, що перебувають за межами України, правозахисним органам.

Стаття 9. Міжвідомча рада з питань вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей

Для координації роботи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування контролю за вивезенням, ввезенням і поверненням культурних цінностей створюється Міжвідомча рада з питань вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей.

Склад Міжвідомчої ради з питань вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей визначається постановою Кабінету Міністрів України.

Держслужба культури контролю виконує забезпечення проведення державної експертної оцінки цінностей, виявлених до вивезення (тимчасового вивезення), та при поверненні після тимчасового вивезення.

Стаття 10. Компетенція Державної служби культури

Держслужба культури контролю в межах своїх компетенцій:

здійснює проведення державної експертної оцінки цінностей, виявлених до вивезення (тимчасового вивезення), та при поверненні після тимчасового вивезення;

здійснює проведення експертної оцінки культурних цінностей, що вивезені (тимчасово вивезені) культурних цінностей;

видає свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей;

здійснює реєстрацію ввезених (тимчасово ввезених) культурних цінностей;

здійснює перелік культурних цінностей, що вивезені (тимчасово вивезені) культурних цінностей;

здійснює реєстрацію ввезених (тимчасово ввезених) культурних цінностей;

здійснює реєстрацію ввезених (тимчасово ввезених) культурних цінностей;

здійснює реєстрацію ввезених (тимчасово ввезених) культурних цінностей;

здійснює реєстрацію ввезених (тимчасово ввезених) культурних цінностей;

здійснює реєстрацію ввезених (тимчасово ввезених) культурних цінностей;

У номері

Сумісництво не для депутата

Проблеми теорії і практики сумісництва депутатської діяльності і будь-якою іншою були в центрі уваги «круглого столу».

Ініціатори — Спілка юристів України, Товариство конституційного права Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАДУ, Київський регіональний центр Академії правових наук України, благодійна організація «Фонд сприяння правомірному політичному реформуванню».

В обговоренні питань «круглого столу» взяли участь народні депутати, представники Верховної і Конституційного суду України, науковці, юристи-практики, представники засобів масової інформації.

На засіданні було зазначено, що хоча Конституційний Суд України й прийнято відповісти рішення стосовно питання несумісності депутатської діяльності з іншими видами діяльності, деякі юридичні проблеми залишилися. Наприклад, ст. 78 Конституції України визначає, що народні депутати не можуть мати іншого представницького мандата чи бути на державній службі. А Закон «Про державну службу» (статті 1, 9) фактично визначає діяльність народних депутатів з державною службою. Крім того, деякі інші нормативні акти також підтверджують це, зокрема, акти, пов'язані з встановленням рангів або визначенням їх розміру зарплатної плати.

З правничої позиції було поставлено без сумнів легітимність діяльності всіх народних депутатів України. На «круглому столі» були висловлені й інші думки — однакові ж Конституції ми на увазі державну службу, пов'язану лише із виконанням організаційно-розпорядчих функцій, тобто функцій виконавчої влади.

Володимир Стретович, колишній народний депутат, вважає, що повне дотримання принципу несумісності депутатської діяльності до більшої міри залежить від правової свідомості, правової культури народних депутатів. Тим більше особи наслідна державо-владний повноваженнями, тим більше вона має дотримуватися думи і бачення Закону. Важко не погодитися з В. Стретовичем, але хотілося б зауважити, що більшість народних депутатів діють у правовому полі. Ті, хто обіймав певні посади в комерційних або державних структурах, сьогодні за своїм бажанням, як правило, обіймають ці самі посади, тільки вже не заборонам законів, а його його правильно використовувати.

Частина 3 статті 78

Конституції передбачає, що вимоги щодо несумісності депутатської діяльності з іншими видами діяльності встановлюються законом. Стаття 4 Закону «Про статус народного депутата України» визначає, що статус народному депутата несумісний із будь-якою іншою діяльністю за сумісництвом з отриманням матеріальної винагороди, за винятком викладацької, наукової роботи та творчої діяльності з пов'язаних від роботи час.

Якщо проаналізувати наведені норми, то з'ясується, що сьогодні народні депутати мають право працювати на громадських засадах (окрім державної служби) та здійснення представницьких функцій у будь-яких структурах. Мало того, у чинному законодавстві є перелік видів діяльності, які не вважаються сумісництвом, а тому їх видні депутатами несумісними з депутатською діяльністю. Це означає, що народні депутати мають законне право працювати за цивільно-правовими договорами, отримувати за це відповідну платню, аліж ці договори не з роботою за сумісництвом. Хоча, як на це не уявляло, як же можна отримувати депутатську діяльність з будь-якою іншою, аліж кожна проблема, як повинні розглядати й розв'язувати народні депутати, так велике, що часу на приватне життя майже не залишилося. Пам'ятаючи, що діяльність депутата не є окремим справою кожного народного обранця і до певної міри його виборців.

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Цей Закон визначає правовий режим майна, закріпленого за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України, і повноваження органи військового управління та посадових осіб щодо управління цим майном.

Стаття 1. Військове майно. Військове майно — це державне майно, закріплене за військовими частинами, закладами, установами та організаціями Збройних Сил України (далі — військові частини). До військового майна належать будинки, споруди, пересувальні пристрої, всі види озброєння, боєвая та інша техніка, боеприпаси, пально-мастильні матеріали, промисловість, технічне, аеродромне, шкільне, речове, культурно-просвітницьке, медичне, побутове, кімнечне, інженерне майно, майно зв'язку тощо.

Стаття 2. Органи, які здійснюють управління військовим майном.

Вирішення питань щодо забезпечення Збройних Сил України військовим майном, а також прийнятих рішень щодо його викупу, передачі, ліквідації, а також центральним органам виконавчої влади є компетенцією Кабінету Міністрів України.

Міністерство оборони України як центральний орган управління Збройних Сил України здійснює відповідно до закону управління військовим майном, у тому числі закріплене військовим майном за військовими частинами (у разі їх формування, реформування), прийнятих рішень щодо перерозподілу цього майна між військовими частинами Збройних Сил України, а тому числі у разі їх розформування.

Стаття 3. Особливості статусу військового майна. Військове майно закріплюється за військовими частинами Збройних Сил України на праві оперативного управління (з урахуванням особливостей, передбачених частиною другою цієї статті).

З моменту надходження майна до Збройних Сил України здійснюється його за військовою частиною Збройних Сил України, на яку надано статус військового майна. Військові частини використовують закріплене за ними військове майно лише за його цільовим та функціональним призначенням. Облік, інвентаризація, зберігання, списання, використання та пере-

Про правовий режим майна у Збройних Силах України

дача військового майна здійснюється у спеціальному порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 4. Облік та списання військового майна.

Військові частини педбачено закріпленого за ними майна у кількісних, якісних, обліково-номерних та партійних показниках і враховують їх відповідних службах промисловості, ремонтної, квартирно-експлуатаційної, пально-мастильних матеріалів тощо.

У порядку, передбаченому частиною першою цієї статті, ведеться облік майна, закріпленого за відповідними військовими частинами, у службах забезпечення органів військового управління, органів квартирно-експлуатаційної служби Збройних Сил України, на які покладаються завдання щодо забезпечення військових частин майном відповідно до затверджених норм та організації його ефективного використання.

Списання військового майна за актами технічного стану та інспекторськими повноваженнями проводяться командирами військових частин і посадовими особами органів військового управління відповідно до їх компетенції в порядку, встановленому Міністерством оборони України.

Стаття 5. Інвентаризація військового майна.

Для забезпечення постійного державного контролю за наявністю, якісним станом і ефективністю використання військового майна, закріпленого за військовими частинами Збройних Сил України, щорічно проводиться його інвентаризація згідно з Положенням про інвентаризацію військового майна, яке затверджує Кабінет Міністрів України.

Інформацію про результати інвентаризації за минулий рік Міністерство оборони України надсилає до Кабінету Міністрів України у першому кварталі поточного року.

Форма і порядок звітності за результатами інвентаризації встановлюється Державним комітетом статистики України за погодженням з Міністерством оборони України та Міністерством економіки України.

Стаття 6. Відлучення військового майна.

Відлучення військового майна здійснюється Міністерством оборони України через уповноважених Кабінетом Міністрів України підприємств та організацій, визначених

ним за результатами тендеру, після його списання, за винятком майна, визначеного частиною другою цієї статті.

Рішення про відлучення військового майна, а також придання для подальшого використання, але не знаходиться застосування у повсякденній діяльності військ, надлишкового майна, а також інших майнових комплексів та іншого нерухомого майна приймає Кабінет Міністрів України за поданням Міністерства оборони України.

Методика оцінки вартості військового майна, а також порядок його реалізації розробляються Міністерством оборони України, узгоджуються із зацікавленими міністерствами та передаються центральним органам виконавчої влади і затверджуються Кабінетом Міністрів України. Порядок відлучення військового майна визначається Кабінетом Міністрів України.

Кошти, отримані від реалізації військового майна, зараховуються до Державного бюджету України та використовуються виключно на потреби оборони відповідно до контурису Міністерства оборони України.

Стаття 7. Відповідальність за порушення вимог цього Закону.

Особи, які порушили вимоги цього Закону, притягуються до відповідальності згідно із законом.

Стаття 8. Порядок введення в дію Закону.

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Дія цього Закону поширюється на інші утворені відповідно до законів України військові формування.

3. Кабінет Міністрів України у тримісячний термін після набрання чинності цим Законом:

покласти на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що випливають з цього Закону; привести у відповідність з цим Законом свої нормативно-правові акти.

Застосувати прийняті міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади відповідно до їх компетенції нормативно-правові акти, що випливають з цього Закону.

Президент України

Л. КУЧМА,

м. Київ,

21 вересня 1999 року.

№ 1075-XIV.

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ

Заслухавши інформацію Кабінету Міністрів України про внутрішній та зовнішній борг України, Верховна Рада України відмічає, що Кабінет Міністрів України, Генеральна прокуратура України та Міністерство фінансів України в період з 1 листопада 1998 року «Про інформацію Кабінету Міністрів України про структуру і динаміку державного боргу України».

Верховна Рада постановляє:

1. Визнати діяльність Кабінету Міністрів України про забезпечення державного суверенітету та економічної самостійності України у питаннях, що стосуються державного боргу України, незадовільною.

Персональну відповідальність за дії, що призвели до створення економічно небезпечного державного боргу України, несут: Прем'єр-міністр України Пустошніков В. П., Голова Національного банку України Ющенко В. А., Віце-прем'єр-міністр України з питань економіки Тігіпко С. Л., міністр фінансів України Митков І. О., міністр економіки України Роговий В. В., міністр зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України Герахар А. І., Голова Національного агентства України з питань розвитку та європейської інтеграції Шпек П. В.

2. Генеральному прокурору України переслати обставини намірного зростання державного боргу України, порушення чинного законодавства, пов'язані з його виникненням, обслуговуванням і нарощуванням, порушення питань про притягнення до відповідальності винних у цьому посадових осіб.

3. Кабінет Міністрів України:

1) у тримісячний термін внести на розгляд Верховної

Про інформацію Кабінету
Міністрів України про внутрішній
та зовнішній борг України

Ради України проект Закону України про державний борг України.

2. Кабінету Міністрів України надати Верховній Раді України інформацію щодо стану зовнішнього і внутрішнього боргів України, джерел їх зростання та погіршення;

3) заборонити надання державних гарантій під залучення іноземних кредитів та інших фінансових позик.

Попередній Кабінет Міністрів України, який несприятливою подальшого зростання державного боргу України.

Голова Верховної Ради України О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,

12 жовтня 1999 року.

№ 1151-XIV.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 13
Закону України «Про статус суддів»

Верховна Рада України постановляє:

1. Частина другу статті 13 Закону України «Про статус суддів» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 8, ст. 56) викласти в такій редакції:

«2. Судді не може бути без згоди Верховної Ради України затримані, арештовані, заарештовані до винесення обвинувального вироку судом».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА,

м. Київ,

8 жовтня 1999 року.

№ 1145-XIV.

Кабіну виставили «війку» за великі бої

Точка зору

Про правові гарантії прокурорської незалежності

Найважливішим принципом, що забезпечує нормальну діяльність органів прокуратури загалом і прокурорів зокрема, є їхня незалежність від чужого впливу. Проте Основний Закон України, відіслав прокуратуру окремих розділ, не визначив її місця в системі розподілу влади, не позначив принципів організації і порядку діяльності, відсутні закони і гарантії незалежності.

Відсутність справді конституційного статусу прокуратури зводиться до рівня звичайного державного відомства, основні питання діяльності якого залишено на розсуд закону.

Але чинний Закон «Про прокуратуру України» було прийнято задовго до нинішньої Конституції. Він за прописаними положеннями перебуває з нею у цілковитій суперечності і, по суті, не містить у собі реальних гарантій зовнішньої та внутрішньої незалежності прокурорів у всіх напрямках.

Генерального прокурора, як відомо, призначає глава держави за згодою парламенту. І шлях до досягнення кимплексу не завжди простий. Проте для звільнення керівника прокуратури двосторонньої згоди не потрібно. І Президент, і законодавча влада відмовляються від незалежності прокурорів на власній розсуд.

Нестабільність становища Генерального прокурора, а й за роки незалежності було й'ять, звично, передається всієї системі. Важливо за потрібне все-таки повернутися до чіткого визначення конституційного статусу прокуратури.

Найнадійливішою, на наш погляд, може стати система органів прокуратури, яка збудує справжню незалежність.

Мають, не можна залишити без змін порядок і підстави звільнення Генерального прокурора з посади, що він обіймає, виключивши можливість одностороннього роз'яснення цього питання.

Стабілізаційним було б становити його заступників і прокурорів обласного рівня, яких іх, наприклад, призначив Президент, не відлучається в Азербайджані, Киргизії та Таджикистані. Або — парламент, як це робиться в Росії.

Важливим є законодавче закріплення процесу відбору претендентів на високі прокурорські посади. Пересудом таких обов'язкових умов, не доведи роботи за фактом, перебування на певних посадах, які, фінансові та технічні стан.

Не завжди буди перебарити норму, що зобов'язує окремий декларувати про доходи та нерухомість кандидатів і членів його родини. Щоб проблеми дав, квартир і магазинів, автомобілів і гаражів отримувалися відкрито до призначення, а не обіралися кулуарними чутками після.

Якщо не в Конституції, то в Законі про прокуратуру є сенс регламентувати особливу процедуру призначення до відповідальності Генерального прокурора та його підлеглих. Безумовно, наразі потреба розглянути питання про термін повноважень прокурорів.

Багато країн СНД, пересудом Росії, відмовилися від задоволення такої потреби. Прокор час залишається прокурором не на якийсь там термін, а доки, доки він за професіоналізм та моральним мірками відповів пред'явленим до посади вимогам.

Практика казку на необхідність повернення до порядку, що дія раніше, коли система і структура органів прокуратури були непорушні без згоди на це Верховної Ради.

Це унеможливило б відомство від постійних ревізій і шпартувань, а також поставило б керівництво перед необхідністю ретельного підходу до варіантів реформування та самої потреби в ньому.

Анатолій МУДРОВ, виконуюч обов'язки ректора Інституту Генеральної прокуратури України.

Колективний чорнобильський Распутін

19 травня чл. р. у Верховній Раді затверджено довгоочікуване Положення «Про національну комісію з радіаційного захисту населення України».

Абсурд ситуації полягає в тому, що незалежна від державної влади комісія отримала «зідку саме у Верховній Раді й увійшла до складу її апарату. Отож «керувати» цією комісією буде Кошич ВР України з питань екологічної політики, природоохоронного і подолання наслідків Чорнобильської катастрофи (далі — Комітет Яворського, Явська, записаний до КВ) — за першим підписом призвиги голів цього комітету в 1991 — 1999 рр.). Виникає питання ситуації, котрі згодом хвилять лівня і — напавки.

НКРЗ України створено ще 1992 року під академіка-демократа Д. Грозинського і на потребу тодішнього голови чорнобильської комісії ВР, п'яниченка В. Яворського. Саме вони разом з Ю. Щербаким уособлювали нагаляльні потреби того часу в усеосягнених спеціальних радіаційних захистах. Але який піт, така його й молитва...

Після юридичного закінчення слуху Яворського — Щербак подала в суд на виконання НКРЗ при ВР України не без успіху продовжував опитуватися «убоженіс Коростенщини». В. Явська, а фізичну крапку поставив «зелений» Ю. Яворський, за часів неіснування КВЯС і НКРЗ виникла унікальна ситуація з розробкою, впровадженням і застосуванням Кошичів радіаційного захисту населення України.

Слід нагадати, що з 1990 року міжнародною науковою спільнотою було рекомендовано поступово перейти від старої 35-беріної концепції до «нових гуманістично-беріної концепції радіаційного захисту населення. Як рекомендація була безглуздо застосована в Україні в таких спеціальних культурних формах потрібних стандартів, які не можна зрозуміти нормальним людям.

У чому справа? Пересудом концепції, що на дотриманні (1991 р.) сесії Верховної Ради УРСР була прийнята (чинна до нині) 7-берна концепція радіаційного захисту, яка передбачає, що «визначення дози додаткового опромінення, пов'язаного з Чорнобильською катастрофою, не повинна перевищувати 0,1 бера за рік і 7 бера за 7 років життя понадало дозу опромінення на населення у дозвільний період у конкретних природних умовах». Саме на цій концепції і мусив будуватися пакет чорнобильських нормативів.

Але так не стається! Наперсуд не стосується так званий 4-ї зони — посиленого радіаційного контролю. Вони в дійсності — поза межами захищеної концепції! Без про це знати... і всі мовчати!

Якщо серйозно, то народження й існування 4-ї зони — не судо української радіаційної фізики (в 1900-х роках поглиблено в бар'єрванням, бо ця зона знаходилася за межами більш не лише світової радіаційної науки, а й загальної вітчизняної 7-берної концепції). Якщо подивитися на сучасні й редакції закону від 01.07.92 р.) визначення 4-ї зони, то до основним, дозвільним критерієм, до неї мають бути віднесені території і населення пунктів, де додаткова доза опромінення становить від 0,05 до 0,1 бера за рік!

Тобто для 4-ї зони, всупереч вимогам 7-берної концепції, де-факто до нині вимоги 3,5-берної концепції. Такого немає в жодній кра-

іній світу! І не першій подвійний стандарт.

Але й цього в дотому 1991 року, коли приймався перша редакція закону, зналося замало! У зв'язку з відсутністю на той час даних дозиметричної інвентаризації саме по нижній межі 4-ї зони, законодавці, з благословення НКРЗ України, штурно і безсистемно визначили її на так званих 90% показниках щільності забруднення ґрунту районів. У всьому світі використовувалася для розмежування зон радіоактивного забруднення як основний показник — український радіоактивний індекс, який доповнюється показником — середнє значення щільності забруднення ґрунту, яке приблизно відповідало за абсолютної величини в порівнянні з українським радіоактивним «випалом» — 90% показником. Саме тому в багатьох офіційних матеріалах досі існує плутанина в цифрах щодо радіоактивного забруднення території України.

Але й цього зналося замало для «героїв Чорнобиля». До 4-ї зони було включено (за так званих соціально-економічних чинників) багато території — за умови, якщо на території сідали 90% показник мав хоча б один населений пункт, то всі інші мають вважатися постраждалими і підлягати під відповідний статус.

Саме так, всупереч існуючій вітчизняній концепції та надимим статтям чорнобильських законів у 1991 р. визначалися межі між 4-ї зони і складалася відповідні переліки населених пунктів. Так будувалася піраміда Чорнобильської катастрофи, коли до радіоактивно забруднених територій штучно соціальному 4-у зони було залучено 22,5 тис. кв. км. 1291 населений пункт і близько 1,7 млн. населення постраждалих від аварії. Ось такий неслучливий радіоактивний «вибір» артистів близько 1,4 млрд. гривень шорку приписали в лютому — липні 1993-го на підтримку чорнобильської катастрофи.

Зрозуміло, що чужі не супроводжувалося квазінауковим, але дуже патріотичним гаслом: громадськості і влади. Ажте досвід фінансування були тоді в Москві, а не в Києві!

Саме з 1991 року і до нині вважалися правдою такі офіційно спотворені дані про частоту аварій в цілому площі радіоактивно забруднених районів території (за 90% показником) становить 50,5 тис. кв. км, не 2217 населених пунктів (як до нині вважалося), не проживає 2,4 млн. чоловік. Саме ці дані визначили постановою Кабінету Міністрів УРСР від 23 липня 1991 р. першу частину закону про правовий режим радіаційно-забруднених територій та про статус і соціальний захист постраждалих громадян.

Якщо ж показники, що продовжували визначати 4-ту зону і в 1992 році, то до неї повинні бу-

Для багатьох було і є незрозумілим, чому всі населені пункти навколо Києва у 4-й зоні, а він — ні?

ти б потрапили не Київ (2 млн. жителів) і значна частина Донецької області, включаючи Макіївку, Харків, Єнакієве, Стаханов, Комунарськ, Дебальцеве, Торез, Донецьк.

Пригадуєте дебатів навколо незалежності або не належності Києва до 4-ї зони? Для багатьох було і є незрозумілим, чому всі населені пункти навколо Києва у 4-й зоні, а він — ні? Вже тоді було ясно, що наші чорнобильські «герої» разом з НКРЗ розклали губу знадто навіти для бюджету СРСР, але визна-ти це публічно і тоді, і нині, ніхто не поспішає.

Саме тому законодавці «патріоти» за рекомендацією з НКРЗ 1 липня 1992 року тако скасували дію 90% показників. Але це торкнулося вже лише Києва і Донецької області. Ось така похвальна соціальна справедливості.

Вивчаючи, Донецька область і Київ фактично підготували відрахуванням до чорнобильського фонду ті 12 областей, які вистигли асфальти до 4-ї зони.

На випадок майбутніх аварій і радіаційних аварій наші славетні законодавці вже начебто врахували безглуздя чорнобильських «досвідів». У січні 1998 р. прийнято Закон України «Про правовий режим від впливу імперського Чорнобиля», в якому підтверджено дію 7-берної концепції радіаційного захисту лише на випадок майбутніх аварій і аварій радіаційного ядерного походження! Та для нього закону не стосується захисту від впливу імперського Чорнобиля, там тривав для «нових» 3,5-берної концепції.

Разом з тим в Україні де-факто залишена дію 35-берної концепції щодо радіаційного захисту людини від природних джерел опромінення («різном» українського радіоактивного ґазу радону). Про заходи захисту від радону в Європі й Америці побачили ще до застосування 7-берної концепції. Але в Україні в оточеному провінційно світі питання захисту від радону залишалися неважливими. Бо ці дозори наважалося (особливо на Житомирщині й півдні Київщини) в асфальти радону, більші, ніж чорнобильські! Дію 35-берної концепції для захисту від радону було де-факто приховано за допомогою введення санітарно-гігієнічних регламентів у нових житлових нормах радіаційної безпеки-97, схвалених НКРЗ України!

Ось такі потрійні стандарти радіаційного захисту усталювалися після 1991 року в Україні.

Кому не ангарило? Лише колективні безпаловальні чорнобильсько-Распутін — утримування КВЯС і НКРЗ у 3,5-й зоні м. Києва.

Юрій СОЛОМАН, експерт Міжведомчої комісії радіаційного контролю України, народний депутат України.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Кому вигідні потрібні стандарти

А хто занапостив Красоту?

За листом читаю

Прозодом до Москви Борис Михайлович завітав до редакції.

— Мені в Україні вже ніщо і ніхто не тріє, — почав свою розповідь гість із Мурманська. — Ію допомо, подай від загроз і камета...

Борис Пир'яна в далську дорогу на Вінницькому поштовим телефонним лінійком. Приїжди, подивитися, гість із Мурманська. — Ію допомо, подай від загроз і камета...

Діставшись рідної Бунівки, мешканець пішохід побачив кохану сестру в доминок.

Обличчя було так спотворене, що я ледве пізнав свою кровинку, — каже Борис Михайлович. — По ній і руках от тільки й пізнаю. По тих надтрощених руках, що не знали спокою...

Яким чином стоїть відправцелю Марія в офіцерській касці. Фактично залишила на ній Бориса та його братів-лізників. Старша від них на десять років, вона замінила батьків, молоді роки до замка присиділа занапостив братів.

— Вимоглива була, добилася, щоб ми

після восьми класів в училищі пішли, — пригадує Борис. — Голубала, золотала, — все на себе взидала, або лиш ми вчилися і професію здобули.

І сніну у люди вбила — обидва закінчили офіцерські училища.

Коли чоловік був у тривалому відраженні, переслаз Марія Красота скатерту в Гайдін. Та рапті й не дозвелася. Після роботи бігла до сараю, де кудкудахали кури, виносили двері голодні свині. А ще була горілиць, який домагама збирати карбованці.

Життя з чоловіком Олексієм у сестри не ділилося, — веде далі Борис. — Він зловживав алкоголем, часто бив Марію, принижував. І це при тому, що вона була і шваг, і жінка, і на дружку.

Життя не складало, по суті, подружжя розійшлося, Марія перебралася до сільської батьківської хати, чоловік залишився в гайдінській квартирі.

— Маріяка саме робила ремонт у хаті, коли приїхав п'яний Олексій, — переса-

жує Пир'яну в сесті. — Сестрі допомагала судаска. Сам Олексій мені знавася, що дружина його не випускала, тоді він вибив двері.

Що сталося в будинку після цього, можливо, знала судаска. Та її вже ні про що не запам'ятав, — за кілька днів після смерті Марії жінку знайшли мертвою у власній хаті.

Чоловік сестри мені розповідав одне, сусідом — інше, — згадує мешканець Мурманська. — Судили казав, що Марія піла как ремонту вала з драбини, судили — що тиж померла. І називав різні дати.

Світло у їй трагедії могли б пролити правоохоронні органи. Та хохліна Бориса до міліції, прокуратури та судмедспертизи нічого не дає. Іюго, громадянина Росії, який висунув версію про унісе бійство сестри та її сусіди, потерпа звинувачення в тому, що приїхав і не зареєструвався.

А потім пригрозили послати до пенсників на обстеження, — каже Борис.

— Отак ні з чим і пі у України. Вітім... О четвертий ранку якої мені не спалося. Дрімав, аж раптом кісткоч почу-

голю сестри, її інтонацією: «Убви, убви, убви»... Хто убив?

Борис Михайлович переконаний, що обидва життя на совісті... Та як йому це довести? І чи йому доводити? Листа Пир'яна ми навіслали до Вінницької обласної прокуратури. Неодразу отримали відповісти за пишом заступника прокурора пана Хоменчука. З нього зрозуміли, що Красоту збили, амагоди. Ним, пішутим, згідно зисною судово-медичного обстеження трупа, й отруїлася жіночка.

«А міжохини сестри і садна, які належали до ледих пішохідних унісе, у причинному до їзку з смертю не стоїть». Це стверджує пан Хоменчук. А Борис Пир'яна стоїть на своєму: «Лише було спотворене до такої міри, що я ледве признав у побитій жінці свою кровинку».

Марію Красоту, так само, як і її сусіду, не підняли з могили. На жалі Ілліаску, ний розовілив б про всесидний алгохот, здатий до неспівпадок сплотовити обидва людий.

Бот нам судя.

Іван ІЛІАШ.

Напиши сам і я

Допомогли собі самі

Про труднощі спогодження всім добре відомо. Однак і зараз краще не скарижати, а діяти.

Коли два роки тому Юрій Шандюк очолює Кам'янську районну ветеринарну лікарню, фінансова скрута озарула змусила шукати внутрішні резерви.

Раніше виробничі приміщення опалювало котельня, яка споживала багато природного газу, хоч конгли на його оплату не віддали. От і вирішили зробити місцеве опалення. Малогабаритний котел дав змогу зекономити до 10 тисяч гривень за опалювальний сезон.

Виробничі приміщення потребували істотного ремонту. Тоді розширили послуги насамперед за повірними цінами. З ремонтом упоралися без сторонньої допомоги.

Ветеринарна лікарня надалі і безкомпромісно практикує допомогу щодо раціональної годівлі, відтворення і збереження стада. Діви на рік, навесні та восени, спеціалісти-ветеринари

проводять у господарствах протиесплозотичні заходи, щоб виявити хворих тварин і вчасно їх полікувати. Впродовж двох останніх років вдалося оздоровити худобу 14 господарств району, де раніше корови хворіли на лейкоз. Допомогли і приватним господарям. Завдяки співпраці з райсанітаційним центром вдалося запобігти такій небезпечній хворобі, як туберкульоз тварин.

Планового державного забезпечення, яке ще до раніше, зрозуміло, нині немає, проте ветеринарія забезпечена необхідними медикаментами та вакциними за доступними цінами.

Дотримуватися службові й допоміжні приміщення ветеринарної, районної ветеринарної, майстерні переконують, що люди волюють за роботу, що і тут справний керівник-господар.

Федір ЛЮДИН.

Кам'янка Кам'янської області.

Самостійні пенсіонери? Платіть більше!

Звертаюся до вас від імені багатьох пенсіонерів. Запитання так: чому самотнім ветеранам праці, Великої Вітчизняної війни, які мешкають у приватному секторі, скасовує платню на комунальні послуги, що були раніше? Нині Верховна Рада ухвалила такий закон про оплату за газ, що зааносуваним пенсіонерам треба віддати всю свою пенсію.

Нам пояснюють, що в нас, самотніх пенсіонерів, «зайва житлова площа, на яку зникає в оплаті нем». Я самотній пенсіонер, живу в приватному будинку, який зводив із зарплати військовий. Якби була жінка дружина (це прописаний чоловік) — зайвої площі не було б і платили б у 2-3 рази менше. Не розумію, як співвідноситься кількість прописаних у будинку з кількістю спожитого газу. Чи дасть відповісти на це запитання?

Хвилюють й інші питання.

Чому заводимо в Україну те, що ми можемо самі виробити, а саме: автомобілі, вугілля, вина, горілку, цигарки, — на збиток своєї Національній економіці? Ми купуємо, субсидуємо економіку інших країн.

Чому вивозимо з України те, чого потребуємо самі? Конкретно: кольоровий, чорний метали, зерно. Про це багато написано, сказано, але на ділі нічого не змінюється.

Чому не займаються якістю і кількістю управлінського апарату на всіх рівнях державної влади?

Ті, хто нині при владі, поспішуйте самотнім пенсіонерам, учасникам війни, відповісти п'яти ті з оплати за газ. Адже тепер це забирає всю пенсію. А що за купувати хліб, продукти, ліки?!

Іван ГЛАЗОВ, ветеран праці та Великої Вітчизняної війни. Дніпропетровськ.

Фото з конверта

Поет на чотирьох сотках

Ставши героїною телепередачі, вінничанка Людмила Олександрівна Труфанова втратила спокій. А все через свої чотири сотки. Справжнє діло втворити на них, і тому садина її нагадує чарівну квітку. Тож і турбують Людмилу Олександрівну люди, хочуть дізнатися про віаки її життя й секрети. А вони справді є. Адже ця гарна жінка — до речі, кандидат економічних наук, викладач ану — любить зсміло, багато знає про світ рослин, виїздила талантом тонко відчувати прекрасне і натхненням творити його людським.

Фото Володимира ОЧЕРЕТНОГО.

Тиврів Вінницької області.

Орден для чинowników?

Точка зору

Нові ордени «Слава на вірність Вітчизні» вручено групі чинowników, яких названо трудовою елітою.

Вважаю, що цей орден — копія ордену Слави, який пім час Вітчизняної війни нагороджували за особисті подвиги солдатів і сервантів сухопутних військ та лейтенантів авіації. Жоан цивільний й військовий чинowników під час і

після війни не отримав такого ордену.

Нагородження популярних чинowników копією солдатовського ордену применшує заслуги справжніх кавалерів ордену Слави. Неправильне саме найменування нового ордену. Варто було б назвати його не «на вірність», а «за вірність». Орденіми нині нагороджують за вірність не Вітчизні, а привіле-

Годі кликати до «світлого» минулого!

Хотів до своєї скромної піснї ще шість долати. То й поїхав в Прикарпатський університет, що в Івано-Франківську, шукати архівні документи, бо вивчав там з 1944 року і працював до 1950-го. Але в архіві сказали, що документи згоріли, а ректор заборонив давати довідки. Попросив дитину знати наказ про мов звільнення. Такий наказ був — від 6 березня 1950 року: «Важати звільнення з посади старшого лаборанта фізикбистету М. Шуровського як політично небезпечною особу».

«Що ви такого наїкої?» — здивувався дівчина. «Такі часи були, кажу, — вчився під час війни, працював у студентській бригаді на вибудову корпусів інституту, знісеш війну, а в 1950 році мене репресували як члена сім'ї співвасника і заслали в Томську область на вичиспелення. Думав, знайду документи — і мені шість до пенсії доладу».

Не чекав, що дівчина так розвчухається. Ось що вона розповідала: «Мою маму арештували, коли й було тільки п'ятнадцять, і засудили на 25 років. Олексійка за законами дітей не могла бути судити, то тримали її ще три роки в тюрмі в Івано-Франківську, а тоді послали в Магадан на всі 25 років».

Що на це скажуть ті, хто заклинає до «світлого» минулого? Чи допоможе мені пан Коленкосян — ректор університету імені Івана Стефаніча підтвердити робочий стаяк п'яті час війни? А ніс таках записалих з нього кілька чоловік.

З повагою М. ШУРОВСЬКИЙ.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Львів.

Він зловживав алкоголем, часто бив Марію, принижував

У номер
✓ **Київ**

Спростування

Редакція газети «Голос України» приносить вибачення народному депутату України Михайлу Бродському за поширення інформації, що не відповідала дійсності, і принижує його честь та гідність. Звинувачення, що висунуто до Михайла Бродського у статті «У душах вклятих прокидається бутгарський дух» (від 26.10.1999, № 198), не мають ніякого відношення до Михайла Бродського з вищеними особами держави, повернуто вклади понад 50 % вклятих.

Михайло Бродський сьогодні докладає максимум зусиль для відновлення діяльності банку з метою найкращого повернення вкладів. Він ніколи не відмовлявся від добровільного прийняття рішення всляком сприяти керівництву банку догнати своїх своїх бажань перед вклятиками.

✓ **Рівне**

«Агропереробка» — дітям

Рівненське торгово-виробнче підприємство «Агропереробка», крім молочних видів продукції, випускає літнє харчування з радіоперекторними добавками, а також усілякі овочеві та фруктові пюре, джеми, соки. Чистих продуктів так не вистачає у мей діти з північних, радіаційно забурених районів Рівненщини.

✓ **Черкаси**

Прихистив Древній Чигирин

На Черкащині проживає майже півмільйона людей першого віку. Серед них довгожителі, яких кому виповнилося 90 і більше років, — понад 1190 чоловік. Їхній вік сто літ — 55 особам.

У зв'язку з ризиком «старіння» населення і незалежними соціальними умовами актуальним стає відкриття нових державних інтернатних установ для самотніх престарілих. До літніх в області 14 будинків для вестерів війни і праці додався нещодавно 15-й. Ного відкриття в Чигирині. Шістьсто над ним узало обласне управління Нагляду України. А підтеркардімістона підтримувала автомобіль.

✓ **Феодосія**

Рівняння на краях

Металло-3а ефективне управління устоїстю міської голови Феодосії Володимир Шайлерова міжнародна кадрова академія ЮНЕСКО. Завдяки старанням міської голови і його команди старовинне приморське місто помолоділо і привабливіше. Тут немає заборогованості у зарплата працівникам бюджетної сфери, вчено видають пенсії. З'явився привіт промислової продукції на підприємствах Феодосії. Знаю в експлуатацію комертну залу на 1200 місць, газорозподільну станцію, кілька об'єктів охорони здоров'я, житлові будинки. З початку року будівельники могли виконати робіт на 3,7 млн. грн. — майже тричі більше переобчислено на цей рік.

Асоціація організмів місцевого самоврядування Криму, яка провела у Феодосії влітнє засідання, рекомендувала досвід роботи приморського міста до уваги всіх радям півострова.

✓ **Фотофакт**

Робітники Миколаївського авіапромного підприємства, яке спеціалізується на лагодженні військових літаків, дивляться в майбутнє з оптимізмом. Адже надійшли замовлення на ремонт літаків від ВПС України, Росії, Індії, Азербайджану.

Тришляк сонця у холодній воді

Цей вистів Франсуази Сазан став на думку не випадковим. Саме так все й було насправді: сонячний ранок зазирає у вікна басейну, у прозорій холодній воді весело злітають трос дітей, за якими спостерігає молоді симпатична жінка-тренер. Праїше, на інших доріжках, потужні і швидкохідні розскакиють палиці, які спливають. І лише молоді спільні люди ми помітимо в цій картині масової невідомості — діти на доріжці, що скрає, аж ніяк не родили, буди схожі один на одного, як брати і сестри. Як, утім, схожі між собою всі, хто потрапляє на хворобу Дауна.

Проте мій погляд на дітей зосередився на старшій дівчинці, яка зосередилася на своїй трійці — моя молодша сестра. Тепер їй шістьнадцять. Її поведінка: вона виростає в багатолітній родині, в будинку, де було тепло і весело і завжди були відчинені двері для друзів. Та чинила час: старші брати і сестри поперітали й роз'їздилися — хто на навчання, хто на роботу. Вона з манкою і відлуском зашпильнула утрощ. Сестра, завжди жава й весела, втратила ласку товариства. Стала до глибоко нудно засмучуватися перед тьмозором, сліди до підлітків, різко бовути на вулиці. Але нині все змінилося — вона поворослила, стала самотнішою. Тричі на тиждень відвідує басейн і спортзал, не дозволяючи собі навіть збирати сорки у сумку. І протягом тих сорока хвилин, коли тривають заняття, я різночасно не бачу багато цікавого. Як і про те, що все-таки можна, за бажанням, записати дітей на будь-який спорт — свідомі — змистом.

А через годину я розмовляю з інструктором Галиною Бойко в інструментованій кабінеті, просто тут, у будинку спорткомплексу, об'єднанні. Це і є офіс потяжкової обласної реабілітаційно-спортивної школи для дітей-інвалідів, зареєстрованої нинішнього року. Галина — професійний масажист і тренер, закінчила Дніпропетровський державний інститут фізкультури, аспірантка Північно-українського державного педагогічного університету імені К. Ушинського (м. Одеса) на кафедрі соціальної педагогіки і психології. Вона також ініціатор цього досить сльмного і незлізаного починання.

Школи, схожої до потяжкової, вже є в більшості областей України. Але, мабуть, головна особливості, що вирізняє потяжковське починання, — це орієнтація не на спотворення і мсали, а переліду на психічну корекцію, інтеграцію в суспільстві дітей і підлітків з обмеженими можливостями. А також зусилля до ласи конкретних умов, нагромадження досвіду роботи, випуск такої потрібної і дефіцитної мелічної літератури та багато іншого.

Це — одна з проблем, з якою зіткнулася нова школа. Практично немає літератури з роботи з дітьми-інвалідами, в тому числі і з синдромом Дауна. Безперечно, якщо окремі люди пухлякості, зокладно з інвалідизацією, але головне — в цьому немає системи. Також немає навчальних посібників для підготовки тренерів

За бажання життя хворих на синдром Дауна можна заповнити новим світлим змістом

для них. Мало того, навчальні плани інших навчальних закладів фізкультурно-спортивного профілю поки що не передбачають підготовки фахівців для роботи з інвалідами різних нозологій. У літньому разі ладно, якщо бачити звичайні. А про реабілітацію, інтеграцію в суспільстві тоді й казати...

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ,

Полтава.

Коментар

То що там за зуби у дарованого коня?

Урядові рішення про списання боргів ветеранам Вєтнамської Вєтнамської війни за життя іноземно-кавалерійські послуги басейних не так парадоксально, як спантеличено.

...У дворі різних деїтнєвпосереднього будинку гуляв завжди безлічний народ — доміношники. Особливо вибливав лася Гриня — френтовик. Приймаючи свій «команди» сто грамів (ті, хто потрапив, пригощають), він готує до побачення. На позицію дівчулка... і підморгував бачкам на лямочці. Ти несприятливо дивилася собою у відношенні і шмилі шось на кшталт «Паштєт-бо алкашам».

Діду я справді пошастало. Його відчуждуючи-всесвіт: «Кому винен усім прощам?» нещодавно-нещодавно наповнилося відлукм певним змистом. Забургувавши, лавит за пильовою школою, мовляв, мався бачити «квартир», він тепер міг з легким серцем який ні не туржати, що колись його закнучили, як відмовили собі в горілку вистачає, а на квартирну — ні?

Цей окремий випадок навіне на суму думку, що подарунком, зробленим ветеранам війни різних урядом, війншось якийсь незграбний. Дисципліновані мешканці будинку, які відмовили собі в зайвлю пакети молока і відладали останні копійки на сплату за світло, за газ, за помийники, за водопостачання. А боржники, незалежно від причин боргу, отримали привилегію не хвилюватися за його погашення. Як таке розуміти?

У Деркомітеті з будівництва, архітектури та житлової політики підтримали, що під час підготовки проекту цієї постанови також мусило таким питанням. По суті, виник прешедло для несплатників. І якщо сьогодні

Соціальне сирітство — викнєдєнь суспільно-економічних відносин

Задіями Українського інституту соціальних досліджень, створеного в Україні, потрібавла допомоги через втрату батьківської опіки. 90% його контингенту — соціальні сирітки.

Серед традиційних причин, що призводять до появи соціальних сиріт (асоціальна поведінка батьків, алкоголізм, наркоманія), є й нові, породжені періодом активних соціально-економічних реформ, — безробіття, нестабільність, зниження рівня життя тощо. Сирітство стає масовим, а методи боротьби з ним не змінилися. Як і раніше, сильною виправдовуваною системою ліквідації сирітства на рівні держави залишається інтернація системи. В інших країнах цю проблему намагаються розв'язати 40 дитячих будинків.

Фавшій твердити, що система колективного виховання сиріт виперепаза себе. Дитина може отримати позитивне виховання й опіку лише в сім'ї. Тому в цивілізованому світі давно вироблена й успішно використовується практика прийомних (фостерних) сімей. В Україні аж розроблено теорію інституту прийомних «середніх» суспільства — написано документи, які законодавчо визначають їхній статус, розроблено механізми юридичного оформлення і фінансування.

Брократизація, морально-етичні, економічні обсяги, а також історичні звичаї українців не дають змоги повільно розв'язувати питання утворення повноцінних сімей навчати до обопільної діти прийомних батьків і дітей. Фостерна сім'я за своєю ласю (або ласю), то є експериментальний родинний ітнечний будинок, в якому роблять спроби жити разом дорослі й діти. Якщо так співжиття властиво, то логічний фініш цього соціального експерименту — усвоєння. Природно, добір кандидатів у батьків дуже ретельний. Перевіряють матеріальний добробут і морально-етична надійність претендентів. Якщо рашиса сховає жінка практично бава пообавлена права встановлена дитини (батьківська була досі), то в системі фостерної родини вона має шанс стати прийомною матір'ю.

Нині термін перевертається практикою: тринадцять дітей-сиріт юридично прописують у прийомній сім'ї в Харківській, Одеській, Львівській, Закарпатській, Кіровоградській та Київській областях.

Таке поух-ау в українській сімейній політиці дасть змогу одразу розв'язати кілька державних завдань: безлітні громадяни матимуть шістьа порітків пильнуватися про дитину, а не пильнувати свою матеріальну і батьківства: держава частково зніме з себе стосовитовоку матеріальну відповідальність за «небагополучення» дітей; але найголовніше, бабаво дітей-сиріт побудують принципного соціального статусу «зайвих» і стануть потрібними й улюбленими.

Олга ВІТЕР.

У Феодосії стало затишніше і радісніше жити

4

У номері

✓ Чернівці

Дошка пошани знову в пошані
У залі засідань Чернівецької міськради відкрито галерею портретів почесних громадян міста Чернівці. Топік його прикрашали портрети колишніх міських голів. Серед них унікальний в Україні, адже він є єдиним портретом почесного громадянина, який обіймав цю відповідальну посаду за часів входження Буковини до складу Австро-Угорської імперії і зробив вагомий внесок у розбудову Чернівців. Об'єкти серії портретів виконав народний художник України Іван Хоменюк.

✓ Чернігів

«Пастухи квітів»

У літературно-меморіальному музеї М. Кошовихого, що в Чернігові, презентували антологію літньої лірики «Пастухи квітів». У цій збірці вірші 72 авторів чернігівців. Книжку підготував до друку Чернівецький медіа-клуб спільно з іншими громадськими організаціями.

✓ Рівне

Різдвяна парочка

Жителів Костопольської Рівненської області Михайло Стечук ісповідав штурманське озеро в Руїні. Замислюючи виняток глибоко копію (різновид орієнту). Нех птахів майже немає в Україні, а тому їх заведено до Червоної книги. За даними науковців, у нас їх не більш як п'ять пар. У сімдесятих роки скопили на території Рівненщини бачили тільки білі сніги Перерозби, що в Дубровицькому районі, але згодом і там їх не стало.

✓ Одеса

Дім милосердя від спонсорів

Прийняв Свято-Олександрівський жіночий монастир в Одесі відкрити унікальний дім милосердя, аналогія якому в Україні не має. В одному будинку з оригінальними архітектурними формами та високою якістю спорудження розміщено притулок для хворих жінок похилого віку, ніяк не для бездомних, хворих, транслю на 200 чоловік, амбулаторний, виставковий та концертний зал, майстерні. Збудувати такий Дім відносно тільки завдяки спонсорській участі низки підприємств, серед яких особливо відзначилися Одеський морський торговий порт, АТ «Ексімнафтопродукт», порт «Південний», АТ «Кіселем», АТ «Поліарна збірка».

✓ Вінниця

Нові кілометри нафтопроводу

На Вінниччині завершується будівництво гілки нафтопроводу «Одеса—Броди». Вони будують найдовшою серед п'яти областей, територією яких протікає нафтова труба. Її 161 кілометра спеціалісти управління «Свалгавгаз» проклали більше половини. За словами заступника начальника управління Олександра Вовка, нафтопровод будуватиметься одночасно з двох кінців. Уже завершено роботи у Львівській, Тернопільській та Хмельницькій областях. Недалеко до них приєднається і Вінницька, де, до речі, буде зведено також нафтопереробну станцію.

✓ Фотофакт

Шукай — і знайдеш!

Редактор іомера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анастасій ГОРЛОВ.
Редактори: Олександр БІЛИК, Леонід ПІСКО, Віталій ЖЕХЕРА, Володимир КРАСНОСЕМСЬКИЙ, Світлана ПІСАРЕНКО, Анастасій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДАЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- О За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідає лише рекламодатель.
- О Редакція не відповідає за зміст публікацій авторів публікацій.
- О За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- О Рукописи не повертаємо.
- О Лістингів з читачами — тільки на сторінках газети.

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Уполювали двох зайців...

Спорт

Футбол. Чемпіонат України. Вийшла ліга 14-й тур.
«Динамо» — «Дніпро», 4:0.

Вентисильський, 15, Колосовський, 34, пенальті, 70, Косирин, 41.

«Динамо»: Кернозенко, Ралченко, Євсєєвський (Целіш, 74), Федоров, Несеченко, Косирин, Корнійовський (Шацький, 46), Кардаш (Бельський, 46), Вентисильський, Герасименко, Коновалов.

«Дніпро»: Гартенко, Шершун, Приходько, Задорожний, Хоменко, Нагорний, Зубченко, Косирин (Матвєєв, 64), Валаєв, Стабінський, Шевцов (Матвєєв, 59).

Повторення Косирин, 78.

«Дніпро» — Володимир Кущ (Лисенко), 30 жовтня, Київ, Стадіон «Динамо», 8 градусів, 5 000 глядачів.

«Металург» — «Металург» Д. І. 1:1, 3800, Київ.

71, з пенальті — Севдов, 11, пенальті, 72, Білош, 79 — Шкваріков, 7.

«Металург» М. — «Металург», 3:1, 9000, Паїтловський, 38, з пенальті, Галичський, 72, Білош, 79 — Шкваріков, 7.

Навмисне виступили повний склад гравців матч у Києві, щоб ви могли переконатися у довірі на поле вийшли майже всі резервісти. Наставник «Динамо» вповільнив доводив зайців і «основні» зазвичай вийшли перед відпочинком матчем у Лізі чемпіонів, і другим номером показати себе в справі.

І за таким улов перевага киян вражала. Рахунок майже значно персоніфікований. Дві господарі влучили в питання і раз у раз упереву. «Дніпро» загрозив воротам киян лише... раз. На останніх хвилинах.

А тим часом наша увага до справ інших учора

римський «Лацио» прибув до Києва, провів вечірє тренування на полі НСК «Олімпійський». Відбулися також традиційні прес-конференції тренерів команд-суперників.

Футболісти «Динамо» переказували, що дуже розчаровані на повній трибуни стадіону. Підтримка вболівальників як кінце потрібна. А дія-

мівші зі свого боку доклади усіх зусиль, щоб вийти до наступного кола Ліги чемпіонів.

До речі, в черговому турі чемпіонату Італії «Лацио» зіграє унічию з «Атентом» — 1:1. А в чемпіонаті футбольної «Вайер» в Лесерхузен розіграє митром і клубом «Мюнхен-1860» — 1:1.

Виктор БОГІТЯКОВИЧ.

Лідирують кияни...

Хоккей. Чемпіонат СЕХЛ. «Крижані» (Київ) — «Сокіл» (Київ), 4:12, 1. Сидоров, 1. Сиченко, 11, 46, Горлаков, 41 — Вершинський, 1. Олександр, 5, 30, Дітковський, 23, 45, Назаренко, 30, Піркуль, 30, 37, Безпальний, 31, Гончаренко, 39, Касачук, 51, Зінчак, 52.

«Крижані» — «Сокіл», 0:6, Зінчак, 9, Марковський, 12, Харченко, 17, 45, Олександр, 45, 59.

«Беркут-ППО» (Київ) — «Німець (Гродно), 7:1, Яковенко, 12, Зайцев, 23, Вовчук, 24, 32, Полонинський, 25, Трахач, 31, 43 — Варшавський, 3.

«Беркут-ППО» — «Німець», 2:0, Трахач, 44, Єловник, 39.

Турнірну таблицю очолює «Сокіл» — 22 очки. У «Беркут-ППО» — 21. 4.5 листопада ці клуби проведуть поєдинки між собою.

«Сталь» переможець першого кола

Першість України. Перша ліга, 17-й тур. «Сталь» — «Оболонь-ППО», 3:1, 6500, Плотников, 42 і 60, з пенальті, Гордун, 70 — Тетелін, 52. «Шахтар-2» — «Нафтовик» — 2:1, 1000, Матвєєв, 25, Леонів, 66 — Колосик, 28, ІСКА-2 — «ФК «Львів» — 2:0, 300, Павлов, 44, Голіш, 86, На-71-й хв. з поля вилучено Мороза (ІСКА), «Полісся» — «ФК «Вінниця», 1:1, 2500, Софійський, 43, з пенальті, На-88-й хв. з поля вилучено Соловйовського («П»), «Явір-Суми» — «Поліграфтехніка» — 1:0, 300, Полудьков, 55, «Волиня» — «ФК «Черкаси» — 2:2, 1500, Димитрий, 60, з пенальті, 62 — Олег Гринь, 50, з пенальті, Фісик, 67, «Металург» — «Торпедо» — 3:0, 3000, Тасанов, 36, 73, з пенальті, Козарський, 53, «Орніон» — СК «Миколаїв» — 2:2, 800, Хроп, 30, Бучин, Пращко, 84 — Скрипка, 63, Лукаш, 89.

Це був останній тур першого кола. Ось чому перетити, як піти на зимові канікули, команди намагаються закрити на якості вищих місць, щоб наслідки розпочати з них наступ

на головну висоту. Як і сподівалися, переможцем першого кола стала «Сталь», яка без особливих труднощів здолала дебютанта турніру — київську «Оболонь-ППО». А от черкаський клуб не пощастило зберегти дистанцію між собою і «Львовом». Зіграючи внічию в Львові, ФК «Черкаси» відстав не на два очки від «Сталі». Подійцюють, нібито алчевські черкашани негражати може спитати до кінця турніру. «Торпедо», яке добровільно відмовилося виступати у вищому дивізіоні. Ось той, як і цього літа, буде знову затребувано командою, що посідає друге місце в турнірі. У тому, що ФК «Черкаси» протримувати до того, щоб утриматися на цій сходинці, нечасе сумніви. Шанс виперити клуби Мунтяга майже другі команди «Шахтаря», «Дніпро» і ІСКА, які догравувати в листопаді перенесені матчі. Та, як вимо, протестувати на путівку до вищої ліги вони не можуть.

Втім, за чимусе може змінитися. Клуби можуть не тільки зміцнити свої склади, а й фінансове станови-

ще. І тоді у ФК «Черкаси» з'явиться шанс стати кращим.

Ось турнірне становище команд на 1 листопада:

	І	В	Н	П	О
«Сталь»	17	12	3	1	28
ФК «Черкаси»	16	9	3	4	32-30
«Шахтар-2»	15	9	2	4	21-15
«МетВінниця»	14	9	2	3	17-14
ФК «Львів»	17	7	4	5	17-26
ФК «Миколаїв»	16	7	2	5	20-24
«Зарпатра»	16	7	3	6	22-24
«Полісся»	16	7	3	6	18-20
ІСКА-2	12	6	4	2	18-22
«МетВінниця»	16	6	3	6	18-21
«Поліграфтехніка»	17	5	4	8	22-29
«Нар-Суми»	17	5	2	10	18-28
«Нафтовик»	17	5	2	10	31-17
«Торпедо»	17	5	1	11	32-36
«Оболонь-ППО»	17	4	6	19	18-14
«Орніон»-Черк.	17	2	4	11	12-24

Результати догравувати в листопаді: 2-го — «Шахтар-2» — ІСКА-2, 4-го — ФК «Вінниця» — «Динамо-2», 6-го — «Оболонь-ППО» — ІСКА-2, 9-го — ФК «Черкаси» — «Динамо-2», 10-го — ІСКА-2 — «Шахтар-2», 11-го — «Шахтар-2» — ІСКА-2.

РАЗУМКОВ ОЛЕКСАНДР ВАСИЛЮВИЧ

На 41-му році раптово обірвалося життя відомого політика і державного діяча, заступника секретаря Ради національної безпеки та оборони України Олександра Васильовича Разумкова.

Після закінчення у 1982 році Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка О. Разумков пілдню працював на відповідальних посадах у Дніпропетровському обкомі та ЛКП РСМУ. Його талант, організаторські здібності, високий професіоналізм, громадська сумніня, виняткова людяність, здатність зобов'язати за справу обумовили успішну працю на посаді заступника секретаря Комісії Верховної Ради України у справах моволаї, а згодом — першого помічника Президента України, керівника групи політичних та референтів Президента України.

Багатогранна діяльність, високі алкові якості та відданість справі розбудови незалежної України здобули Олександру Васильовичу популярність і любов до його кола та друзів усіх, хто з ним працював.

Кабінет Міністрів України глибоко сумує з приводу передчасної смерті Олександра Васильовича Разумкова

— людина великої душі і життєвої мудрості і висловолю ширше співчуття його сім'ї та рідним.

В. Пустовітєв, А. Княк, М. Глазій, В. Сємюженко, С. Плітнюк, В. Горбуль, В. Литвин, А. Богатирьов, Р. Богатирьов, Ю. Богущий, А. Гончарук, В. Гурєв, В. Дуднінський, В. Зайчук, Л. Костюченко, Ю. Кравченко, О. Кузьмук, М. Мартиненко, І. Мітлюков, А. Орел, І. Плещук, В. Роговий, І. Сахань, С. Станік, Б. Тарасенко, П. Терещук, С. Тулуб, І. Фомеко, В. Шевчук, В. Януба.

Сейчасіште протестує не сприймати. Від нас пішов Олександр Разумков — заступник секретаря Ради національної безпеки та оборони України. Людина багатогранна, талановита, патріот України. Його передчасна і незалежна. Струна його життя обірвалася на навіяній ноті героїчного самовидання, громадського служіння Батьківщині.

Сумуюмо до глибини душі.

Депутати — члени фракції Трудової партії України розділюють глибину траурі і неможливі біль з рідними, близькими, усім, хто знає Олександра.

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для дозвон — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@goloss.relc.com